

JANDY NELSON

IK
GEEF
JE DE
ZON

JANDY NELSON

IK
GEEF
JE DE
ZON

Blossom
BOOKS

Twitter mee: #Ikgeefjedezon

NUR 285/GGP031501

© MMXV Nederlandse editie: Blossom Books

© MMXIV Jandy Nelson

Originally published by Dial Books For Young Readers, USA

Used with the permission of Pippin Properties, Inc. through Rights People, London.

Oorspronkelijke titel: *I'll give you the sun*

Nederlandse vertaling: Aimée Warmerdam

Opmaak binnenwerk: Studio L.E.O.

Alle rechten voorbehouden, inclusief het recht van reproductie
in zijn geheel of in gedeelten, in welke vorm dan ook.

Blossom Books is een imprint van Uitgeverij Kluitman Alkmaar B.V.

Blossombooks.nl

Voor papa en Carol

Ver voorbij ideeën over goed en kwaad, is een veld.

Daar zullen we elkaar tegenkomen.

Rumi

*Ik geloof nergens in behalve in de heiligheid van het hart en de
waarheid van de verbeelding.*

John Keats

Waar de liefde groot is, gebeuren altijd wonderen

Willa Carther

Het vereist moed om op te groeien en te worden wie je echt bent.

E.E. Cummings

Het onzichtbare museum

Noah
13 jaar

Zo begint het allemaal.

Met Zephyr en Fry – de almachtige buurtsociopaten – die achter me aan komen stormen, en de grond in het bos die onder mijn voeten trilt terwijl ik door de lucht, de bomen en mijn eigen withete paniek stoot.

‘Je gaat eraan, mietje,’ schreeuwt Fry.

Dan zit Zephyr op me, hij draait één van mijn armen, dan alle twee, op mijn rug, en Fry heeft mijn schetsboek gepakt. Ik strek me uit om erbij te kunnen, maar het heeft geen zin, ik ben armloos, hulpeloos. Ik probeer me los te worstelen uit Zephyrs greep. Lukt niet. Ik probeer ze met mijn blik in motten te veranderen. Nee. Ze zijn nog steeds wie ze zijn: vier meter lange, vijftienjarige klootbekken die voor de kick echte, levende dertienjarige jongens zoals ik van de rotsen gooien.

Zephyr heeft me van achteren in een hoofdgreep en zijn borst gaat op en neer tegen mijn rug, mijn rug gaat op en neer tegen zijn borst. We baden in het zweet. Fry begint door mijn schetsboek te bladeren. ‘Wat heb je getekend, Bubbels?’ Ik zie voor me hoe hij door een vrachtwagen wordt overreden. Hij houdt een pagina met schetsen in de lucht. ‘Zep, moet je al die naakte dudes zien.’

Het bloed in mijn aderen staat stil.

‘Dat zijn geen dudes. Dat is de *David*,’ weet ik uit te brengen, biddend dat ik niet als een woestijnrat klink, biddend dat hij niet doorbladdert naar de tekeningen verderop in het boek, naar de tekeningen die ik vandaag heb gemaakt terwijl ik zat te gluren, tekeningen van hén, op het moment dat ze uit het water komen met hun surfboards onder hun arm, zonder wetsuits, zonder iets, helemaal glinsterend, en, eh... hand in hand. Hier en daar heb ik gebruikgemaakt van mijn artistieke vrijheid. Ze zullen denken dat... ze zullen me vermoorden voordat ze me doodmaken. De wereld maakt een koprol. Ik vuur de woorden op Fry af: ‘Weet je wel? Michelangelo? Ooit van gehoord?’ Ik doe niet als mezelf. *Doe stoer en je bent stoer*, heeft pa gezegd en gezegd en gezegd – alsof ik een geknakte paraplu ben.

‘Ja... ik heb wel eens van hem gehoord,’ zegt Fry met zijn grote, uitpuilende mond, die één geheel vormt met de andere uitpuilende onderdelen van zijn gezicht, en daarboven het allergrootste voorhoofd van de wereld, waardoor je zou kunnen denken dat je met een nijlpaard te maken hebt. Hij scheurt de pagina uit mijn schetsboek. ‘Ze zeggen dat hij homo was.’

Dat was hij ook. Mijn moeder heeft een heel boek over hem geschreven – niet dat Fry dat weet, trouwens. Die noemt iedereen homo, flikker of mietje. En mij: homo en mietje én Bubbels.

Zephyr lacht een donkere demonenlach. Het geluid vibreert door me heen.

Fry houdt de volgende tekening omhoog. Meer David. Zijn onderste helft. Een studie in detail. Ik trek wit weg.

Ze lachen nu allebei. Het echoot door het bos. De vogels doen mee.

Opnieuw probeer ik los te komen uit Zephyrs greep zodat ik het schetsboek uit Fry’s handen kan rukken, maar de greep wordt alleen maar strakker. Zephyr, die verdomme een Thor is. Met een van zijn armen knijpt hij mijn keel dicht; de andere zit als een autogordel om

mijn middel. Hij komt zo van het strand en heeft een blote borst en zijn warmte straalt door mijn T-shirt heen. De geur van kokoszonnebrandolie vult mijn neus, mijn hoofd – samen met de sterke geur van de zee, alsof hij die op zijn rug met zich meedraagt... Zephyr die de deining als een deken achter zich aan sleept... Dat zou mooi kunnen worden, dat zou het moeten worden (PORTRET: *De jongen die de zee met zich meenam*) – maar niet nu, Noah, dit is zo ontzettend níét het moment om een gedachteschilderij te maken van deze malloot. Ik flits terug, proef het zout op mijn lippen, weet weer dat ik op het punt sta dood te gaan...

Zephyrs lange haar is nat en de druppels glijden langs mijn nek en schouders. Ik merk dat onze ademhaling synchroon gaat, zware, geladen ademhalingen. Ik probeer te desynchroniseren. Ik probeer te desynchroniseren met de wet van de zwaartekracht en omhoog te komen. Dat lukt niet. Niks lukt. De wind zwiept de snippers van mijn tekeningen – vooral familieportretten nu – uit Fry's handen terwijl hij de ene na de andere pagina verscheurt. Hij scheurt er een van mij en Jude doormidden, hij snijdt me van haar af.

Ik zie mezelf wegwaaien.

Ik zie dat hij bijna bij de tekeningen is waarvoor ze me zullen vermoorden.

Mijn hartslag bonst in mijn oren.

Dan zegt Zephyr: 'Niet verscheuren, Fry. Volgens zijn zus is hij goed.' Omdat hij Jude leuk vindt? Dat vinden ze nu allemaal, omdat ze beter kan boardsurfen dan wie dan ook, omdat ze van de rotsen springt en nergens bang voor is, zelfs niet voor witte haaien of voor pa. En vanwege haar haar – ik heb al mijn geel opgebruikt om het te tekenen. Het is honderden kilometers lang en iedereen in Noord-Californië moet uitkijken dat hij er niet in verstrikt raakt, vooral kleine kinderen en poedels en nu dus ook breinloze surfboys.

Haar tieten staan er ook in, die werden in één nacht tijd afgeleverd, ik zweer het.

Het is niet te geloven, maar Fry luistert naar Zephyr en laat het schetsboek op de grond vallen.

Jude kijkt me vanaf het papier aan, stralend, wetend. *Dank je*, zeg ik in mijn hoofd. Ze redt me altijd, wat meestal behoorlijk gênant is, maar nu niet. Nu is het geweldig.

(ZELFPORTRET: *Tweeling: Noah kijkt in een spiegel, Jude kijkt terug*)

'Je weet wat we met je gaan doen, toch?' hijgt Zephyr in mijn oor, terug naar het regelmatig herhaalde moordzuchtige programma. Er is te veel van hem in zijn adem. Er is te veel van hem op mij.

'Alsjeblieft, jongens,' smee ik.

'Alsjeblieft, jongens,' doet Fry met een piepstem na.

Mijn maag krimpt in elkaar. Het Duivelsklif heet niet voor niks zo. Het is het op een na hoogste klif aan deze kant van de heuvel en daar gaan ze me vanaf gooien, Eronder heb je een hele partij rotsen en een kwaadaardige draaikolk die je dode botten naar de onderwereld zuigt.

Ik probeer opnieuw los te komen uit Zephyrs greep. En opnieuw.

'Pak z'n benen, Fry!'

Drieduizend kilo nijlpaard duikt boven op mijn enkels. Sorry, maar dit gaat niet door. Dit gaat dus niet door. Ik haat het water, ik ben iemand die makkelijk verdrinkt en dan naar Azië afdrijft. Mijn schedel moet heel blijven. Als hij verbrijzelt zou het zoiets zijn als een kapotte bal die naar een of ander geheim museum wordt gebracht zonder dat iemand ooit heeft kunnen kijken wat erin zit.

Dus word ik groter. Ik word groter en groter tot ik mijn hoofd aan de hemel stoot. Dan tel ik tot drie en ga totaal *berserk* terwijl ik in gedachten mijn pa bedank voor alle keren dat ik met hem moest worstelen op het dakterras. Alle op-leven-en-doodwedstrijdjes waarbij hij maar één arm mocht gebruiken en ik alles, en hij me alsnog kon vastklemmen, omdat hij tien meter lang is en uit vrachtwagononderdelen bestaat.

Maar ik ben zijn zoon, zijn Pantagruel-grote zoon. Ik ben een worstelende, geweldige Goliath, een tornado verpakt in huid, en dan kronkel

en draai ik en probeer ik vrij te komen en duwen ze me lachend terug en zeggen dingen als ‘wat een gestoorde motherfucker’. En dan lijkt het wel of ik ontzag in Zephyrs stem hoor als hij zegt: ‘Ik hou hem niet, hij is verdomme net een aal’, en dus vecht ik nog harder – ik hou van sidderalen, ze kunnen stroomstoten geven – en ik stel me voor dat ik een levend elektriciteitssnoer ben, schrikdraad, opgeladen met mijn eigen persoonlijke stroomspanning, terwijl ik een snelle beweging de ene kant op maak, en de andere kant op, en hun lichamen langs me voel draaien, warm en glad, en allebei proberen ze me vast te pinnen, opnieuw en opnieuw, en ik ruk me steeds weer los, al onze ledematen verstrengeld, en Zephyrs hoofd drukt nu op mijn borst en Fry is achter me en het is alsof hij honderd handen heeft en er is alleen nog beweging en verwarring en ik ben verloren, verloren, verloren, als ik begin te vermoeden... als ik me realiseer... dat ik een stijve heb, een buitengewoon stijve stijve, en hij drukt tegen Zephyrs maag. Angst met een extreem hoog octaangehalte suist door mijn lichaam. Ik roep het beeld op van de goorste, bloedigste machete-slachtpartij – mijn effectiefste manier om een slappe te krijgen – maar het is te laat. Zephyr verstart, even, en springt dan bij me vandaan. ‘*What the...?*’

Fry rolt opzij en blijft op zijn knieën zitten. ‘Wat is er?’ hijgt hij naar Zephyr.

Ik ben opzijgerold en zit nu met mijn knieën tegen mijn borst. Ik kan niet opstaan omdat ik bang ben dat ik een tent in mijn broek heb. Dus blijf ik stil zitten en doe mijn best om mijn tranen binnen te houden. Een stinkende fret wroet in elke holte van mijn lichaam terwijl mijn laatste minuten zijn aangebroken. En als ze me niet nu, ter plekke, vermoorden, dan weet vanavond iedereen op de heuvel het. Ik kan net zo goed meteen een staaf dynamiet doorslikken en me van het Duivelsklif laten rollen. Dit is erger, nog veel erger, dan die paar stomme tekeningen.

(ZELFPORRET: *Begrafenis in het bos*)

Maar Zephyr zegt niks, hij blijft daar maar staan met zijn Viking-blik,

totaal raar en sprakeloos. Waarom?

Heb ik hem met mijn gedachten verlamd?

Nee. Hij gebaart naar de zee en zegt tegen Fry: 'Laat 'm maar lekker. *Let's grab the slabs.* Wegwezen hier.'

De opluchting tintelt door me heen. Kan het zijn dat hij het niet heeft gevoeld? Nee, dat kan niet – hij was zo hard als staal en Zephyr sprong in één keer weg, totaal in paniek. Hij is nog steeds in paniek. Waarom noemt hij me dan geen homomietje-Bubbel? Omdat hij Jude leuk vindt?

Fry tikt met zijn vinger op zijn voorhoofd en zegt dan tegen Zephyr: 'Iemand zit hier in de diepe shit, bro.' En weer tegen mij: 'Op het moment dat je het 't minst verwacht, Bubbel.' Hij doet met zijn hand mijn vrije val van het Duivelsklif na.

Het is voorbij. Ze lopen terug naar het strand.

Voordat hun neanderthaler-brein op een ander idee komt, pak ik snel mijn schetsboek, steek het onder mijn arm en dan, zonder om te kijken, loop-ren ik naar de bomen, als iemand die geen last heeft van een bibberend hart, van opdringerige tranen, van benen die voor het eerst van hun leven lijken te lopen.

Als ik uit het zicht ben, ren ik uit mijn lichaam, als een cheeta – cheeta's kunnen in drie seconden van nul naar 120 kilometer per uur en dat kan ik ook, bijna dan. Ik ben de vier-na-snelste van de brugklas. Ik kan de lucht openklappen en erachter verdwijnen, en dat doe ik tot ik ver weg ben, van hen en van wat er is gebeurd. Ik ben in elk geval geen eendagsvlieg, die hebben twee penissen waar ze zich druk om moeten maken. Ik heb er maar één en ik heb al m'n halve leven onder de douche doorgebracht, denkend aan dingen waar ik de hele tijd aan moet denken, al wil ik het niet, maar het is echt heel, heel fijn om er wel aan te denken. Man, wat is dat fijn.

Bij het riviertje spring ik van steen naar steen, tot ik een goeie plek vind waar ik de komende honderd jaar de zon met het voortsnellende water kan zien spelen. Er zou een soort hoorn of gong moeten zijn

waarmee je God wakker kunt maken. Want ik zou graag iets tegen hem willen zeggen. Drie woorden eigenlijk:

WHAT THE FUCK?!

Geen reactie. Na een tijdje haal ik de houtskool uit m'n kontzak. De staafjes hebben de aanval op de een of andere manier doorstaan. Ik ga zitten en sla mijn schetsboek open. Ik maak een hele witte pagina zwart, en nog een, en nog een. Ik druk zo hard dat het ene na het andere staafje breekt en ik gebruik elk stuk tot er alleen nog een stompje over is, zodat het lijkt of het zwart uit mijn vingers komt, uit mij op het papier. Ik maak alle lege pagina's zwart. Het kost uren.

(EEN SERIE: *Jongen in een zwarte doos*)

De volgende avond tijdens het eten deelt mama mee dat oma Sweetwine die middag een stukje met haar is meegereden omdat ze een boodschap voor mij en Jude had.

Oma Sweetwine is al een tijdje dood.

'Eindelijk!' juicht Jude, en ze laat zich weer in haar stoel vallen. 'Ze had het me beloofd!'

Als Jude oma ooit echt nodig had, dan zou ze er in een flits zijn. Dat is wat ze tegen Jude had gezegd, vlak voordat ze drie maanden geleden in haar slaap stierf. Jude was haar favoriet.

Mam glimlacht naar Jude en legt haar handen op tafel. Ik leg mijn handen ook op tafel, tot ik me realiseer dat ik mama imiteer. Ik leg ze snel op mijn schoot. Mama is altijd inspirerend.

En ze is komen aanwaaien. Sommige mensen zijn gewoon niet van deze aarde en zij is zo iemand. Ik heb jarenlang bewijsmateriaal verzameld. Later meer hierover.

Wat dit moment betreft: ze straalt en glundert als ze vertelt dat het begon met de geur van oma's parfum in de auto. 'Herinneren jullie je dat die geur altijd eerst de kamer in kwam en pas daarna zichzelf?' Mama ademt overdreven langzaam in, alsof ze wacht tot de zoete bloemengeur

zich door de keuken heeft verspreid. Ik adem langzaam in. Jude ademt langzaam in. Iedereen in Californië, in de Verenigde Staten, ademt langzaam in.

Behalve pa. Hij schraapt zijn keel.

Hij gelooft er niks van. Omdat hij een artisjok is. Zo noemde zijn eigen moeder, oma Sweetwine, hem. Zij heeft nooit begrepen hoe het kon dat juist zij zo'n taaie stekelkop op de wereld had gezet. Ik ook niet.

Een artisjok die parasieten onderzoekt. Geen commentaar.

Ik kijk even naar hem. Naar de gebruide huid en de spieren van een strandwachter, naar zijn glow-in-the-dark-gebit. Zijn hele glow-in-the-dark-voorkomen. En ik voel mijn maag ronddraaien. Want wat zou er gebeuren als hij het wist?

Zephyr heeft tot nu toe niks verklapt. Ik denk niet dat je dit weet, want waarschijnlijk ben ik de enige die het weet, maar in het Engels is de officiële naam voor de lul van een walvis een dork. En de dork van een blauwe vinvis? 2,5 meter lang. Ik herhaal: 2,5 meter. LAAAAAAAAAANG! En zo voel ik me sinds wat er gisteren is gebeurd:

(ZELFPORTRET: *De betonnen dork*)

Yeah.

Maar soms denk ik dat pa het weet. Soms denk ik dat zelfs het broodrooster het weet.

Jude stoot met haar voet tegen mijn been. Ik besef dat ik naar het zoutvaatje heb zitten staren. Ze knikt naar mama, die haar ogen gesloten heeft en haar armen gekruist voor haar borst houdt. Dan knikt ze naar pa, die naar mama kijkt alsof ze met haar wenkbrauwen haar kin aanraakt. Jude en ik kijken elkaar even met grote ogen aan. Ik bijt op mijn wang om niet in de lach te schieten. Jude doet hetzelfde – zij en ik, we hebben hetzelfde lachknopje. Onder tafel duwen we onze voeten tegen elkaar.

(FAMILIEPORTRET: *Mama communiceert met de doden*)

‘En?’ vraagt Jude. ‘De boodschap?’

Mama opent haar ogen, knippert, sluit ze weer en gaat verder met een woe-woe-seance-stem. ‘Ik ademde dus die bloemengeur in en er was een soort schijnsel...’ Ze houdt haar armen sierlijk in de lucht en beweegt ze als zeewier heen en weer. Ze buit elke seconde uit. Daarom wordt ze dus elk jaar genomineerd voor Professor van het Jaar – iedereen wil in haar film meespelen. We leunen naar voren. Klaar voor de volgende woorden, voor De Boodschap van Boven, maar dan onderbreekt pa haar. Hij lost een lading ellende boven op het moment.

Hij is nog nooit genomineerd voor Professor van het Jaar. Niet één keer. Geen commentaar.

‘Het is belangrijk dat je de kinderen duidelijk maakt dat dit allemaal metaforisch bedoeld is, schat,’ zegt hij. Hij zit zo rechtop dat zijn hoofd door het plafond breekt. Op bijna al mijn tekeningen is hij zo groot dat ik hem niet helemaal op het papier krijg, dus laat ik zijn hoofd meestal weg.

Mama doet haar ogen open. De glinstering in haar blik is weg. ‘Ik bedoel het alleen niet metaforisch, Benjamin.’ Er was een tijd dat pa mama’s ogen liet glanzen; nu laat hij haar tandenknarsen. Ik weet niet waarom. ‘Wat ik, behoorlijk letterlijk, bedoelde,’ zegt/knarsetandt ze, ‘was dat de onvergetelijke oma Sweetwine, dood en begraven, naast me in de auto zat, helder als het daglicht.’ Ze glimlacht naar Jude. ‘Ze had zich zelfs helemaal uitgedost, in een van haar Zwevende Jurken; ze zag er... spectaculair uit.’

De Zwevende Jurk was oma’s handelsmerk.

‘O! Welke? De blauwe?’ Ik voel een steek in mijn borst als ik de blik in Judes ogen zie.

‘Nee, die met die oranje bloemetjes.’

‘Tuurlijk,’ antwoordt Jude. ‘Perfect voor een geest. We hebben het erover gehad hoe haar outfit in het hiernamaals eruit zou moeten zien.’ Ik vermoed dat mama dit allemaal verzint omdat Jude niet zonder oma kan. Aan het eind zat ze bijna de hele tijd aan haar bed. Toen mama hen

die laatste ochtend vond – de een slapend, de ander dood – hadden ze elkaars hand vast. Mij leek het behoorlijk eng maar dat heb ik maar niet gezegd. ‘Dus...’ Judes wenkbrauwen gaan omhoog. ‘De boodschap?’

‘Weet je wat ik prettig zou vinden?’ zegt pa, die mokkend en nukkig het gesprek binnendringt, waardoor we waarschijnlijk nooit zullen horen wat die bizarre boodschap was. ‘Wat ik prettig zou vinden is als we de suprematie van het absurde eens konden afschaffen.’ Nou dat weer. De ‘suprematie’, zoals hij het noemt, begon toen oma bij ons kwam wonen. Pa, ‘een man van de wetenschap’, zei tegen ons dat we al die bijgelovige onzin die uit mijn oma’s mond kwam met een korrel zout moesten nemen. Oma zei dat we niet naar haar artsijok moesten luisteren en die zoutkorrels direct over onze linkerschouder moesten gooien om de duivel te verblinden.

Toen haalde ze haar bijbel tevoorschijn – een enorm in leer gebonden boek vol bullshit (*aka*: onzin) – en begon haar evangelie te verkondigen. Vooral tegen Jude.

Pa pakt een stuk pizza van zijn bord. Kaas kruipt over de randen. Hij kijkt naar mij. ‘Wat vind jij, hé, Noah? Wie is er hier nou niet blij dat we verlost zijn van oma’s met geluk overgoten stoofschotels?’

Ik doe alsof ik hem niet hoor. Sorry. Ik ben echt gek op pizza, en dan bedoel ik: zelfs terwijl ik pizza éét verlang ik nog naar pizza, maar ik laat me niet voor pa’s kar spannen, al was het Michelangelo zelf die erin zat. Mijn vader en ik kunnen niet met elkaar overweg, al vergeet hij dat elke keer weer. Ik vergeet het nooit. Altijd als ik hem met zijn bulderende basstem de trap op hoor komen – omdat hij samen naar een rugbywedstrijd wil kijken of naar een of andere film waarin alles wordt opgeblazen of samen naar jazzmuziek wil luisteren waarvan ik het gevoel krijg dat mijn lichaam achterstevoren wil weglopen – doe ik mijn slaapkamerraam open, spring naar buiten en ren naar het bos.

Af en toe, als er niemand thuis is, ga ik naar zijn studeerkamer en breek zijn potloden. En één keer ben ik toen iedereen sliep de garage

in gesloten en heb mijn sleutel langs de zijkant van zijn auto gehaald, maar dat was na een ongelooflijke wc-bril-likkende Noah-de-geknakte-paraplu-preek, toen hij had gelachen en had gezegd dat hij, als Jude er niet was geweest, zou hebben gezworen dat ik uit parthenogenese was voortgekomen (ik heb het opgezocht: voortplanting zonder vader).

Omdat ik als ik teken soms iemands ziel kan zien, weet ik het volgende: mama heeft als ziel een enorme zonnebloem. Hij is zo groot dat er nog maar net plaats is voor haar organen. Jude en ik hebben één ziel tussen ons in, die we moeten delen: een boom met brandende bladeren. En pa heeft een bord vol maden.

Jude zegt tegen hem: 'Je denkt zeker dat oma het niet in de gaten heeft als je haar beledigt?'

'Daar is maar één antwoord op mogelijk,' zegt hij, en hij lebbert de kaas naar binnen. Zijn mond glimt van het vet.

Jude staat op. Haar haren hangen als lichtslangen om haar hoofd. Ze kijkt naar het plafond en verkondigt: 'Ik heb altijd genoten van je gerechten, oma.'

Mama knijpt in Judes hand en zegt dan tegen het plafond: 'Ik ook, Cassandra.'

Jude glundert van binnenuit.

Pa schiet zichzelf met zijn vinger door zijn kop.

Mama fronst – waardoor ze er honderd jaar ouder uitziet. 'Omarm het mysterie, professor,' zegt ze. Dat zegt ze wel vaker tegen pa, maar vroeger klonk het anders. Vroeger zei ze het alsof ze een deur voor hem openhield en hem uitnodigde om binnen te komen, niet alsof ze de deur in zijn gezicht dichtsmijt.

'Ik ben getrouwd met het mysterie zelf, professor,' antwoordt hij zoals altijd, maar vroeger klonk het als een compliment.

We eten onze pizza. Er is niet aan. De gedachten van mama en pa hangen zwaar om ons heen. Ik hoor mezelf kauwen. En dan voel ik onder tafel Judes voet weer. Ik duw terug.

Ze doorbreekt de stilte. ‘En oma’s boodschap?’ vraagt ze hoopvol glimlachend.

Pa kijkt naar haar en zijn blik wordt zacht. Zij is ook zijn favoriet. Mama heeft geen favoriet, dus die plek is altijd vrij om ingenomen te worden.

‘Zoals ik al zei,’ – deze keer gebruikt mama haar normale stem, schor, alsof er een grot tegen je praat – ‘reed ik vanmiddag dus langs de ASK, de Academie voor Schone Kunsten, en op dat moment zat oma dus ineens naast me om te zeggen dat het perfect zou zijn, voor jullie alle twee, om de vooropleiding te doen.’ Ze schudt even haar hoofd. Haar gezicht klaart op en ze ziet er weer uit als iemand van haar leeftijd. ‘En dat is het ook. Ik snap niet dat het niet eerder bij me op is gekomen. Ik moet de hele tijd denken aan die uitspraak van Picasso: “Ieder kind is een kunstenaar; het moeilijke is om er een te blijven als je volwassen wordt.”’ Ze krijgt die opgewonden blik in haar ogen die ze altijd krijgt als ze in een museum is, alsof ze een kunstwerk gaat stelen. ‘Maar dit. Dit is de kans van jullie leven, jongens. Ik wil niet dat jullie ideeën de grond in worden gestampt, als...’ Ze maakt haar zin niet af, gaat met haar hand door haar haar – zwart en alle kanten op, net als dat van mij – en kijkt naar pa. ‘Dit is echt iets wat ik wil voor hen, Benjamin. Ik weet dat het duur is, maar wat een mogelijk...’

‘Dat is het? Dat was alles wat oma te zeggen had?’ onderbreekt Jude haar. ‘Was dat de boodschap uit het hiernamaals? Iets over schóól?’ Ze kijkt alsof ze moet huilen.

Ik niet. Kunstacademie? Daar heb ik zelfs nooit aan gedacht; ik heb er zelfs nooit bij stilgestaan dat ik níét naar Roosevelt zou hoeven of naar die klotescholengemeenschap waar iedereen naartoe gaat. Ik weet bijna zeker dat mijn bloed begint te fonkelen.

(ZELFPORTRET: *Een raam in mijn borst zwaait open*)

Mama heeft weer die onrustige blik. ‘Maar geen gewone school, Jude. Een school waardoor je het elke dag wel van de daken wilt schreeuwen.

Wil je het niet elke dag van de daken schreeuwen?’

‘Wat? Wát moet ik van de daken schreeuwen?’

Pa grinnikt, maar op een geërgerde toon. ‘Ik weet het niet, hoor Di,’ zegt hij. ‘Het is zo beperkt. Vergeet niet dat voor de meeste mensen, en ook voor ons, kunst gewoon kunst is, geen religie.’ Mam pakt een mes en steekt het in zijn buik, en draait. Pa stookt het vuur nog wat verder op, uiteraard. ‘Hoe dan ook, ze zitten in de brugklas. Ze hebben nog even de tijd.’

‘Ik wil ernaartoe!’ barst ik uit. ‘Ik wil niet dat mijn ideeën de grond in worden gestampt!’ Ik realiseer me dat dit de eerste woorden zijn die ik tijdens het eten hardop heb uitgesproken. Mama kijkt me glunderend aan. Hij kan haar niet op andere gedachten brengen. Daar gaan geen surfboys naartoe, dat weet ik zeker. Alleen maar mensen met fonkelend bloed. Alleen maar rebellen.

Mama zegt tegen pa: ‘Ze hebben een jaar nodig om zich voor te bereiden. Het is een van de beste vooropleidingen van het land, en ook voor de gewone lessen hebben ze topdocenten, dus dat is geen probleem. En het is zowat in onze achtertuin!’ Haar opwindning wakkert mijn enthousiasme nog verder aan. Nog even en ik ga met mijn armen flapperen. ‘Het is heel moeilijk om toegelaten te worden, maar jullie hebben het allebei in je. Aangeboren talent, en jullie weten al zo veel.’ Ze kijkt ons zo trots aan dat het lijkt of aan de andere kant van de tafel de zon opkomt. Het is waar. Andere kinderen hadden prentenboeken; wij hadden kunstboeken. ‘Dit weekend beginnen we met musea en galerieën, jullie kunnen met z’n tweeën tekenwedstrijden houden.’

Jude kotst helderblauwe, fluorescerende kots over de hele tafel, maar ik ben de enige die het opmerkt. Ze kan best goed tekenen, maar het is anders. Voor mij was school elke dag een acht uur durende maagoperatie, tot ik ontdekte dat andere kinderen het leuk vonden als ik hen tekende. Dat vonden ze leuker dan met me praten of in mijn gezicht stompen. Maar niemand wilde Jude ooit in haar gezicht stompen. Zij is

spontaan en grappig en normaal – geen rebel – en ze praat met iedereen. Ik praat met mezelf. En met Jude natuurlijk, maar meestal zonder iets hardop te zeggen want zo doen we dat altijd al. En met mam, want zij is niet van deze wereld. (Het bewijs, in het kort: ik heb haar nog nooit door een muur zien lopen of met haar gedachten een huis zien optillen of de tijd zien stilzetten, of zoiets totaal onwerkelijks, maar er zijn wel een paar andere dingen. Op een ochtend, nog niet zo lang geleden, zat ze bijvoorbeeld op het dakterras thee te drinken, wat ze altijd doet, maar toen ik dichterbij kwam zag ik dat ze in de lucht zweefde. Zo kwam het in elk geval op me over. En het toppunt: ze heeft geen ouders. Ze is een vondeling! Ze is als baby achtergelaten bij een of andere kerk in Reno, in Nevada. Hallo? Neergelegd, door hen.) O, en verder praat ik ook wel met Rascal, van hiernaast. Rascal, voor alle duidelijkheid, is een paard, maar toch.

Vandaar dus: Bubbel.

Echt waar, ik voel me bijna altijd gegijzeld.

Pa plant zijn ellebogen op tafel. ‘Diana, doe even een stap terug. Volgens mij is het projectie. Oude dromen die...’

Mama legt hem het zwijgen op. Haar tanden knarsen als een gek. Ze kijkt hem aan alsof ze een scheldwoordenboek of een atoomoorlog probeert binnen te houden. ‘NoahenJude, pak je bord en ga naar de voorkamer. Ik moet met jullie vader praten.’

We bewegen niet.

‘NoahenJude. Nu.’

‘Jude, Noah,’ zegt pa.

Ik pak mijn bord, sta op en volg Jude op de voet. Ze steekt haar hand naar achteren en ik grijp hem vast. Haar jurk heeft de kleuren van een clownvis. Oma heeft haar geleerd om haar eigen kleren te maken. O! Door het openstaande raam hoor ik Profet, de nieuwe papegaai van onze buuren. ‘Waar is Ralf nou?’ Het is het enige wat hij zegt, en hij zegt het de hele dag door. Niemand weet wie Ralf is, laat staan waar hij uithangt.

‘Die verdomde klerepapegaai!’ schreeuwt pa zo hard dat onze haren rechtovereind staan.

‘Hij bedoelt het niet zo,’ zeg ik in gedachten tegen Profeet, maar ik realiseer me op hetzelfde moment dat ik het hardop heb gezegd. Soms springen de woorden als wrattenkikkers uit mijn mond. Ik begin pa uit te leggen dat ik het tegen de papegaai had, maar stop weer want dat komt ook vreemd over, en dus ontsnapt er alleen maar een soort raar geblaas uit mijn mond, waardoor iedereen me fronsend aankijkt, behalve Jude. We maken ons uit de voeten.

Even later zitten we op de bank in de voorkamer. We zetten de televisie niet aan zodat we kunnen afluisteren, maar ze praten sissend zacht en hun woorden zijn onmogelijk te ontcijferen.

Nadat we hap voor hap mijn stuk pizza hebben gedeeld – omdat Jude haar bord niet heeft meegenomen – zegt ze: ‘Ik dacht dat oma ons iets waanzinnigs wilde doorgeven. Of er een oceaan is, of zoiets, snap je?’

Ik zak achterover tegen de bankleuning, opgelucht dat ik alleen met Jude ben. Ik voel me nooit gegijzeld als we met z’n tweeën zijn. ‘O ja, er is vast een oceaan,’ zeg ik. ‘Alleen is hij paars en het zand is blauw en de hemel is freaking groen.’

Ze glimlacht, denkt even na, en zegt: ‘En als je moe bent kruip je in je bloem en ga je slapen. Overdag praat iedereen in kleuren in plaats van klanken. Het is er heel stil.’ Ze doet haar ogen dicht en zegt zacht: ‘Als mensen verliefd worden vatten ze vlam.’ Jude vindt het heerlijk. Het was oma’s lievelingsspel. We speelden het toen we nog klein waren. ‘Neem me mee!’ zei ze dan. Of soms was het: ‘Wegwezen hier!’

Als Jude haar ogen weer opendoet is alle geheimzinnigheid uit haar blik verdwenen. Ze zucht.

‘Wát?’ vraag ik.

‘Ik ga dus niet naar die school. Daar gaan alleen maar aliens naartoe.’

‘Aliens?’

‘Ja, freaks. Academie voor aliens, zo noemen ze het.’

O, man! Dankjewel, oma. Pa moet zich terugtrekken. Ik moet toegelaten worden. Freaks die kunst maken! Ik ben zo gelukkig. Het lijkt wel of ik op een trampoline op en neer spring, ik *boink* op en neer in mezelf.

Jude niet. Zij is een en al somberheid. Om haar een goed gevoel te geven zeg ik: 'Misschien heeft oma jouw vliegende vrouwen gezien en wil ze daarom dat we ernaartoe gaan.' Drie baaien verderop heeft Jude de vrouwen van nat zand gemaakt. Dezelfde die ze van aardappelpuree maakt of van pa's scheerschuim of van wat dan ook, als ze maar denkt dat ze alleen is en niemand haar ziet. Vanaf de rotswand heb ik toegekeken hoe ze die grotere uitvoeringen van zand maakte, en ik weet dat ze met oma probeert te praten. Ik weet altijd wat er in Judes hoofd omgaat. Andersom is minder makkelijk, omdat ik luiken heb en die gooi ik dicht als het nodig is. Zoals de laatste tijd.

(ZELFPORTRET: *De jongen die verstopt zit in de jongen die verstopt zit in de jongen*)

'Volgens mij zijn dat geen kunstwerken. Dat zijn...' Ze maakt haar zin niet af. 'Het komt door jou, Noah. En je moet me niet meer achtervolgen als ik naar het strand ga. Wat nou als ik met iemand zit te zoenen?'

'Met wie?' Ik ben maar twee uur, zevenendertig minuten en dertien seconden jonger dan Jude, maar ze geeft me altijd het gevoel dat ik haar kleine broertje ben. Ik haat het. 'Met wie zou je zoenen? Heb je iemand gezoend?'

'Ik zeg het als jij zegt wat er gisteren is gebeurd. Ik weet dat er iets is gebeurd en dat we daarom vanmorgen een omweg moesten maken.' Ik wilde Zephyr of Fry niet tegenkomen. Ze zitten in een ander gebouw, maar het is vlak bij dat van ons. Ik wil ze nooit meer zien. Jude raakt mijn arm aan. 'Als iemand iets gedaan heeft of iets tegen je heeft gezegd, moet je het me vertellen.'

Ze probeert in mijn hoofd te kruipen, dus gooi ik de luiken dicht. Snel, met een klap vallen ze tussen ons in. Ik aan de ene kant, zij aan de andere. Dit is anders dan die andere horrorshows: toen ze die tot leven

gekomen rots midden in zijn gezicht stompte omdat hij me een idioot noemde toen ik tijdens een voetbalwedstrijd was afgeleid omdat ik op eens een supergave mierenhoop zag. Of de keer dat ik werd meegesleurd door de stroming en zij en pa me uit zee moesten slepen terwijl het hele strand vol surfboys stond. Dit is anders. Dit geheim geeft me het gevoel dat ik met mijn blote voeten over gloeiende kolen loop. De hele tijd. Ik kom van de bank omhoog om elke vorm van telepathie te vermijden en op dat moment horen we het geschreeuw.

Het is hard, alsof het huis doormidden gaat breken. Net als wel vaker de laatste tijd.

Ik laat me weer zakken. Jude kijkt me aan. Haar ogen zijn heel lichtblauw, ijsblauw. Meestal gebruik ik wit als ik haar teken. Normaal geven ze je het gevoel dat je zweeft en moet je aan wattenwolken denken en hoor je harpmuziek, maar nu zie ik alleen maar angst. Al het andere is verdwenen.

(*PORTRET: Mama en papa met gillende fluitketels in plaats van hoofden*)

Als Jude begint te praten, klinkt ze als toen ze klein was, met een stem van glaskraaltjes. ‘Denk je echt dat dat de reden is dat oma wil dat we naar die school gaan? Omdat ze mijn vliegende vrouwen heeft gezien?’

‘Ja, echt,’ zeg ik. Lieg ik. Ik denk dat het eerste wat ze zei waar is. Ik denk dat het door mij komt.

Ze schuift een stukje op zodat onze schouders elkaar raken. Dit zijn wij. Onze pose. Versmolten. Zo stonden we zelfs op de echografie die ze van ons hebben gemaakt in mama’s buik en zo stonden we op de tekening die Fry gisteren doormidden heeft gescheurd. Anders dan de meeste mensen op aarde zijn wij altijd samen geweest, vanaf onze eerste celdeling. We zijn samen op deze wereld gekomen. Hierdoor heeft bijna niemand in de gaten dat Jude haast altijd het woord voert, voor ons samen, daarom kunnen we alleen met vier handen pianospelen en niet alleen; we kunnen nooit steen-papier-schaar spelen omdat we in dertien

jaar niet één keer iets anders hebben gekozen. Het is altijd: twee keer steen, twee keer papier, twee keer schaar. Als ik ons niet zó teken, teken ik ons als halve mensen.

De kalmte van de versmelting valt over me. Zij ademt in en ik volg haar. Misschien zijn we te oud om dit nog te doen, maar wat maakt het uit. Ik zie dat ze lacht ook al kijk ik recht voor me uit. We ademen samen uit en dan samen in, ademen uit en ademen in, uit en in, net zo lang tot zelfs de bomen niet meer weten wat er gisteren in het bos gebeurd is, tot de stemmen van mama en papa niet kwaad meer klinken maar zingen, tot we niet alleen dezelfde leeftijd hebben, maar dezelfde persoon worden, één complete persoon.

Een week later verandert alles.

Het is zaterdag en mama, Jude en ik zijn op het dakterras van het museum in de stad, aangezien mama de discussie heeft gewonnen en wij ons volgend jaar alle twee gaan aanmelden voor de kunstacademie.

Aan de andere kant van de tafel praat Jude tegen mama, maar ondertussen stuurt ze geheime, onuitgesproken doodsbedreigingen mijn kant op omdat ze denkt dat mijn tekeningen beter zijn gelukt dan die van haar en we doen een wedstrijdje. Mama is de jury. En oké, misschien had ik niet moeten proberen om Jude met die van haar te helpen. Ze is ervan overtuigd dat ik ze wilde verpesten. Geen commentaar.

Ze rolt stiekem met haar ogen naar me. Het is een 6,3 op de schaal van Richter. Ik overweeg haar onder de tafel een scheenbeentrap te verkopen maar hou me in. In plaats daarvan neem ik een slok van mijn warme chocolademelk en stiekem bespioneer ik een groepje oudere jongens die rechts van me zitten. Wat betreft mijn 2,5 meter lange betonnen dork nog steeds geen fall-out, alleen in mijn verbeelding. (ZELFPORTRET: *Jongen wordt stukje voor stukje aan krioelende vuurmieren gevoerd*) Maar misschien zegt Zephyr het inderdaad tegen niemand.

De jongens aan de andere tafel hebben allemaal rubberen plugs in hun

oorlellen en studs in hun wenkbrauwen en ze lachen en pesten elkaar als een stelletje otters. Volgens mij zitten ze op de ASK en bij die gedachte gaat mijn hele lichaam trillen. Een van hen heeft een rond gezicht met grote blauwe ogen en een volle rode mond, zo'n mond als Renoir schildert. Ik ben gek op die monden. Vlug maak ik onder de tafel met mijn vinger een schets op mijn broek, maar dan betrapt hij me. Hij ziet me staren en in plaats van terug te kijken zodat ik mijn ogen neer zou moeten slaan, knipoogt hij naar me. Langzaam, dus het kan geen toeval zijn geweest, en dan keert hij zich weer naar zijn vrienden terwijl ik smelt, van hard naar vloeibaar.

Hij knipoogde naar me. Alsof hij het weet. Maar het voelt niet slecht. Helemaal niet. Ik wou dat ik kon stoppen met glimlachen, en nu, o, wauw – kijkt hij weer op die manier naar me en glimlacht ook. Mijn gezicht staat in brand.

Ik doe mijn best om mijn aandacht bij mama en Jude te houden. Ze hebben het over oma's blabla-bijbel. Alweer. Dat het een soort encyclopedie van oude wijsheden is, zegt mam. Hoe oma overal en van iedereen ideeën verzamelde en de bijbel zelfs opengeslagen naast de kassa in haar kledingwinkeltje had liggen zodat klanten er ook hun blabla-onzin in konden schrijven.

'Op de allerlaatste pagina,' zegt mama tegen Jude, 'staat dat hij voor jou is, mocht ze onverhoopt komen te overlijden.'

'Voor mij?' Ze kijkt me met haar meest zelfingenomen blik aan. 'Alleen van mij?' Ze glundert helemaal. Whatever. Alsof ik die bijbel zou willen hebben.

Mama zegt: 'Ik citeer: "Dit boek laat ik na aan mijn kleindochter, Jude Sweetwine, de laatste nog levende persoon met de Sweetwine-gave."'

Ik kots gifgroene kots over de tafel.

Oma Sweetwine stelde vast dat Jude de Sweetwine-gave van Intuïtie had toen ze erachter kwam dat Jude een bloem kon maken met haar tong. We waren vier. Daarna stond Jude dagenlang met mij voor de

spiegel terwijl ze met haar vinger op mijn tong drukte, steeds opnieuw, om het me te leren zodat ook ik de Sweetwine-gave zou krijgen. Maar het had geen zin. Mijn tong kon dubbelklappen en oprollen maar hij kon geen bloem worden.

Ik kijk weer naar de tafel met otters. Ze pakken hun spullen en staan op. Knipogende mond zwaait een rugtas over zijn schouder en zegt met zijn lippen dag tegen me.

Ik slik en sla mijn ogen neer en sta in brand.

Dan maak ik een gedachteschilderij van hem, uit mijn hoofd.

Als ik even later weer intune, hoor ik mama tegen Jude zeggen dat zij het anders zou doen dan oma Sweetwine: voor haar geen vlugge autobezoekjes, zij zou ons voortdurend achtervolgen. 'Ik zou zo'n geest zijn die zich met alles en iedereen bemoeit.' Ze lacht haar aanstekelijke lach en haar handen maken wilde gebaren in de lucht. 'Ik wil altijd de controle houden. Jullie komen nooit van me af! Nooit!' bwah-haha't ze naar ons.

Wat zo gek is, is dat het lijkt of ze plotseling in een windvlaag zit. Haar haar wappert omhoog en de stof van haar jurk bolt op. Ik kijk onder de tafel of er een ventilatierooster zit, maar dat is niet zo. Zie je wel? Zij heeft haar eigen privéseizoen. Dat hebben andere moeders niet. Ze lacht zo vertederd naar ons, alsof we jonge hondjes zijn, en ik voel een steek in mijn borst.

Ik sluit mezelf af terwijl zij verder praten over wat voor een soort geest mama precies zou zijn. Als mama zou sterven, zou de zon verdwijnen. Punt.

In plaats daarvan denk ik aan vandaag.

Hoe ik van het ene naar het andere schilderij liep en elke keer vroeg of ze me wilden verslinden – en dat deden ze, stuk voor stuk.

Hoe het kon dat ik me niet één keer vreemd in mijn vel voelde, niet één keer zat het te strak bij mijn enkels of knelde het bij mijn hoofd.

Mams klap op de tafel haalt me weer bij de les. 'Oké, laten jullie nu die schetsboeken maar eens zien,' zegt ze opgewonden. Ik heb van de vaste

collectie vier pasteltekeningen gemaakt: een Chagall, een Franz Marc en twee Picasso's. Deze vier heb ik gekozen omdat ik het gevoel had dat ze net zo intens naar mij keken als ik naar hen. Ze had gezegd dat we ze niet exact na hoefden te tekenen. Ik heb ze helemaal niet nagetekend. Ik heb ze in mijn hoofd ondergedompeld, door elkaar gegooid en ze weer vrijgelaten.

'Ik eerst,' zeg ik, en ik duw mijn schetsboek in mama's handen. Jude rolt opnieuw met haar ogen. Dit keer is het een 7,2 op de schaal van Richter en het hele gebouw gaat heen en weer. Het kan me niet schelen, ik kan niet wachten. Vandaag gebeurde er iets terwijl ik tekende. Volgens mij zijn mijn ogen vervangen door een stel betere. Ik wil dat mama het ziet.

Ik kijk hoe ze de bladzijden langzaam omslaat, haar omabrilletje opzet, dat om haar nek hangt, en dan van voren af aan begint. *En nog een keer.* Even gaat haar blik omhoog en kijkt ze me aan alsof ik in een sterneusmol ben veranderd.

Alle geluiden in het café – de stemmen, het gegorgel van de espressomachine, het geklingel en gekletter van glazen en borden – alles valt stil terwijl ik zie hoe ze met haar wijsvinger boven elk deel van het papier blijft hangen. Ik kijk met haar ogen en zie dit: ze zijn goed. Binnen in me wordt een raket gelanceerd. En óf ik naar de ASK ga! En ik heb nog een heel jaar dus het gaat zeker lukken. Ik heb meneer Grady, mijn meester die de schilderlessen geeft, al gevraagd of hij me na schooltijd wil leren om olieverf te mengen en hij heeft ja gezegd. Als ik denk dat mama eindelijk uitgekeken is, gaat ze weer terug naar de eerste tekening en begint opnieuw. Ze kan niet ophouden! Haar gezicht glimt van geluk. En ik spring bijna uit mijn vel.

Tot iemand de aanval opent. Een psychologische luchtaanval afkomstig van Jude. (PORTRET: *Groen van jaloezie*). Huid: lime. Haar: chartreuse. Ogen: mos. Haar hele uitstraling: groen, groen, groen. Ze scheurt een suikerzakje open, morst wat suiker op de tafel, maakt dan van de

kristallen een vingerafdruk op de voorkant van haar boek. Onzin uit oma's bijbel: het brengt geluk. Mijn maag kronkelt. Ik had het schetsboek allang uit mama's handen moeten trekken, maar ik doe het niet. Ik kan het niet.

Elke keer als oma S. Judes en mijn handen las, vertelde ze ons dat we genoeg jaloezielijnen in onze palmen hadden om onze levens wel tien keer achter elkaar te verwoesten. Ik weet dat ze gelijk had. Als ik Jude en mij met een doorzichtige huid teken, zitten er altijd ratelslangen in onze buiken. Ik heb er maar een paar. De laatste keer dat ik telde had Jude er zeventien.

Eindelijk doet mama mijn schetsboek dicht en geeft het terug. Ze zegt: 'Wedstrijden slaan nergens op. Laten we het komende jaar de zaterdagen gebruiken om kunst te bewonderen en het vakmanschap te leren. Mee eens, jongens?'

Ze zegt het nog voordat ze Judes schetsboek heeft opengeslagen.

Mama tilt haar kopje op maar neemt geen slok. 'Ongelooflijk,' zegt ze, en ze schudt langzaam haar hoofd. Vergeet ze Judes schetsboek alsnog? 'Ik zie Chagall-gevoeligheid met een Gauguin-palet, maar tegelijkertijd lijkt de visie helemaal van jou en alleen van jou te zijn. En je bent nog zo jong. Het is buitengewoon, Noah. Buitengewoon.'

(ZELFPORTRET: Jongen duikt in een zee van zonlicht)

'Echt?' fluister ik.

'Echt,' zegt ze ernstig. 'Ik ben verbijsterd.' Iets in haar gezicht is veranderd; alsof in het midden het doek opzij is geschoven. Ik kijk heel even naar Jude. Ik zie aan haar dat ze in zichzelf is gekropen, net als ik in geval van gevaar doe. Er is een kruipruimte diep in me waar niemand binnenkomt, hoe ze het ook zouden proberen. Ik had geen idee dat zij die ook had.

Mam merkt het niet. Normaal merkt ze altijd alles, maar nu zit ze daar zonder iets te merken, alsof ze wegdroomt waar we bij zitten.

Na een hele poos is ze opeens weer terug, maar het duurde te lang.

‘Jude, lieverd, geef me je boek, ik wil heel graag zien wat jij ervan maakt hebt.’

‘Laat maar,’ zegt Jude met haar glaskraaltjesstem. Haar boek zit al onder in haar tas.

Jude en ik spelen heel veel spelletjes. Haar lievelingsspelletjes zijn: hoe-ga-je-liever-dood? (Jude: verdrinken, ik: verbranden) en het drenkelingspel. Het drenkelingspel gaat zo: stel dat papa en mama verdrinken, wie zou je dan het eerst redden? (Ik: mama, tsss. Jude: hangt van haar bui af.) En de variant erop: als wij zouden verdrinken wie zou papa dan als eerste redden? (Jude.) Dertien jaar lang was mam voor ons een raadsel. We hadden geen flauw idee wie zij het eerst uit het water zou trekken.

Tot nu toe.

En zonder elkaar aan te kijken weten we het alle twee.